

Standardy Ochrony Małoletnich

Wersja	Od	Do	Opis	Autor	Właściciel	Zatwierdzone przez
1.0	26.02.2025		Oryginał	Justyna Kaczmarek Małgorzata Beltran Szwed	Kamila Zawojak Małgorzata Beltran Szwed	Katarzyna Warcholik Górka Łukasz Górka Grzegorz Fura

SPIS TREŚCI:

1	Cel	4
2	Zakres	4
3	Definicje	4
4	Osoby odpowiedzialne	7
4.1	Kontakty do osób odpowiedzialnych za poszczególne obszary oraz instytucji pomocowych	7
5	Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia Małoletnich	8
5.1	Działania zapobiegające	8
5.2	Zasady rekrutacji członków Personelu	9
5.3	Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Personalem Pracodawcy a Małoletnimi	10
5.4	Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Małoletnimi	11
5.5	Małoletni ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami	12
5.6	Upowszechnianie wiedzy o Standardach Ochrony Małoletnich	12
5.7	Obowiązki osób odpowiedzialnych za wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich i realizację Standardów	13
6	Procedury interwencji	15
6.1	Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego	15
6.2	Podejrzenie krzywdzenia przez członka Personelu	16
6.3	Podejrzenie krzywdzenia przez Opiekuna prawnego Małoletniego	17
6.4	Podejrzenie krzywdzenia rówieśniczego	18
6.5	Plan wsparcia	18
7	Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu	19
7.1	Obowiązki Pracodawcy	19
7.2	Działania wobec aktu/zdarzenia	20
7.3	Działania wobec uczestników zdarzenia	20
7.4	Podejmowanie działań naprawczych	21
8	Monitoring	21
9	Przepisy końcowe	22
10	Załączniki	22

1 Cel

Standardy Ochrony Małoletnich stanowią realizację obowiązku prawnego wprowadzonego ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie Małoletnich – Dz. U. z 2024 r. poz. 560 we wszystkich podmiotach prowadzących działalność edukacyjną.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez Personel Andea jest działanie dla dobra Małoletniego i w jego najlepszym interesie. Każdy członek Personelu traktuje osobę Małoletnią z szacunkiem oraz uwzględnia jej potrzeby i sprzeciwia się stosowaniu wobec Małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel Andea, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa oraz zgodnie ze swoimi kompetencjami.

2 Zakres

Dokument ma zastosowanie do wszystkich członków Personelu Andea, jak również Małoletnich odbywających praktyki zawodowe lub/i staże uczniowskie w Andea oraz ich Opiekunów prawnych. Treść Standardów Ochrony Małoletnich jest ogólnodostępna na stronie internetowej Andea: www.andea.com. Dodatkowo Personel Andea oraz Małoletni mogą zapoznać się z dokumentem w folderze Guidelines&Policies.

3 Definicje

1. Pracodawca/Andea - Grupa Andea tj. spółka ANDEA sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie oraz te spółki, w których posiada ona większość udziałów zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio, mające siedzibę na terytorium RP. Aktualna lista spółek należących do Grupy znajduje się na stronie internetowej: <https://www.andea.com/company-entities/> oraz w folderze Guidelines & Policies dostępnym dla wszystkich członków Personelu Grupy.
2. Personel - kadra zarządzająca, pracownicy (osoby wykonujące pracę na rzecz Pracodawcy na podstawie stosunku pracy, zatrudnieni na czas określony i nieokreślony), współpracownicy, pracownicy oddelegowani, pracujący zarówno z siedziby Pracodawcy jak i zdalnie.
3. Zakład pracy - jednostka organizacyjna, w której członkowie Personelu wykonują pracę na rzecz Pracodawcy, obecnie mieszcząca się w Krakowie, przy ul. Kapelanka 42B.
4. Dyrektor Szkoły - dyrektor szkoły, której uczeń realizuje praktyczną naukę zawodu lub staż uczniowski u Pracodawcy zgodnie z przepisami prawa oświatowego.
5. Małoletni - każda osoba, która nie ukończyła 18. roku życia lub jest uczniem szkoły, która realizuje praktyczną naukę zawodu na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu lub umowy o pracę/umowę cywilnoprawną w celu przygotowania zawodowego lub staż

uczniowski, o którym mowa w art. 121 a ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, na podstawie umowy o staż uczniowski.

6. Opiekun prawny - dalej również Opiekunowie prawni, oznacza przedstawiciela ustawowego Małoletniego: rodzica¹ albo Opiekuna²; rodzica zastępczego³; opiekuna tymczasowego⁴ (czyli osobę upoważnioną do reprezentowania Małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych).
7. Zgoda rodzica - zgoda co najmniej jednego z rodziców Małoletniego, w przypadku braku porozumienia między rodzicami należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny. Odpowiednie zastosowanie ma w tych przypadkach zgoda Opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego.
8. Opiekun praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego - Opiekun wyznaczony przez Pracodawcę do prowadzenia pod kierunkiem tej osoby praktyk zawodowych lub stażu uczniowskiego.
9. Instruktor praktycznej nauki zawodu - Pracodawca lub osoba zatrudniona przez Pracodawcę, która posiada niezbędne kwalifikacje zawodowe i pedagogiczne do realizowania praktycznej nauki zawodu w Zakładzie pracy.
10. Krzywdzenie Małoletniego - każde zachowanie względem Małoletniego, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych Małoletniego i zakłóceniem jego rozwoju.

Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

- 1) przemoc fizyczna - celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
- 2) przemoc emocjonalna - powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie Małoletniego, wciąganie Małoletniego w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie Małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać; jej celem jest naruszenie godności osobistej;
- 3) przemoc seksualna - każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem Małoletniego; wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań związanych z kontaktem fizycznym oraz zachowań bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie Małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
- 4) zaniedbywanie - niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych Małoletniego przez rodzica lub Opiekuna prawnego, niezapewnianie mu

¹ W rozumieniu art. 98 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809), dalej jako „Kodeks rodzinny i opiekuńczy”.

² W rozumieniu art. 155 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

³ W rozumieniu Art. 1121 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

⁴ W rozumieniu art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.).

- odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
- 5) przemoc rówieśnicza (nękanie rówieśnicze, bullying) - doświadczanie różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań pośrednich, bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców.
11. Koordynator bezpieczeństwa w Internecie - członek Personelu wyznaczony przez Pracodawcę, odpowiedzialny za zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania przez Małoletniego z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu na terenie Zakładu pracy. W przypadku nieobecności wyznaczonego członka Personelu, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
12. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich - Pracodawca lub wyznaczony przez niego członek Personelu, sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem u Pracodawcy Standardów Ochrony Małoletnich oraz ich aktualnością. W przypadku nieobecności wyznaczonego przez Pracodawcę członka Personelu, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
13. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń - Pracodawca lub inny wyznaczony przez niego członek Personelu odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu. W przypadku nieobecności wyznaczonego przez Pracodawcę członka Personelu, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
14. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji – Prezes Zarządu odpowiedzialny za podejmowanie interwencji przed właściwymi organami lub instytucjami. W przypadku nieobecności Prezesa Zarządu – członek Zarządu.
15. Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia Małoletniemu - członek Personelu wyznaczony przez Pracodawcę odpowiedzialny za opracowanie planu wsparcia Małoletniemu po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania. W przypadku nieobecności wyznaczonego przez Pracodawcę członka Personelu, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
16. Rejestr interwencji - dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru Małoletniego, uwzględniający:
- 1) Zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej;
 - 2) Osobę/osoby podejrzewane o krzywdzenie (Opiekun prawny Małoletniego, członek Personelu, inny Małoletni, inna osoba);
 - 3) Rodzaj podjętej interwencji;
 - 4) Datę interwencji;
 - 5) Dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb/szkoły).

17. Dane osobowe Małoletniego - minimalny zakres informacji umożliwiający identyfikację Małoletniego.

4 Osoby odpowiedzialne

4.1 Kontakty do osób odpowiedzialnych za poszczególne obszary oraz instytucji pomocowych

1. Pracodawca wyznacza następujące osoby do pełnienia wyznaczonych w Standardach funkcji:

L.p.	Obszar odpowiedzialności	Dane kontaktowe
1	Koordynator bezpieczeństwa w Internecie	kbwi@andea.com
2	Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich	som@andea.com
3	Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń	somzgloszenia@andea.com
4	Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji	sominterwencje@andea.com
5	Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia Małoletniemu	somwsparcie@andea.com

2. Pracodawca, w zakresie ochrony Małoletnich, ściśle współpracuje ze szkołą, w której Małoletni realizuje kształcenie zawodowe.

3. Pracodawca w zakresie działań związanych z ochroną Małoletnich może współpracować m.in. z:

1) Placówkami ochrony zdrowia

- 2) Ośrodkami Pomocy Społecznej⁵
 - 3) Poradnią psychologiczno-pedagogiczną
 - 4) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
 - 5) Policją
 - 6) Sądem Rejonowym
4. Pracodawca w razie potrzeby informuje przebywających w jego Zakładzie Małoletnich o pomocy:
- 1) Rzecznika Praw Obywatelskich,
 - 2) Rzecznika Praw Dziecka, w tym prowadzonego przez niego telefonu zaufania 800 12 12 12,
 - 3) Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111,
- a w razie potrzeby nawiązuje współpracę z ww. podmiotami.

5 Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia Małoletnich

5.1 Działania zapobiegające

1. Pracodawca podejmuje działania zapobiegające Krzywdzeniu Małoletnich, w szczególności przez:
 - 1) ustanowienie zasad reagowania na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia;
 - 2) ustanowienie zasad bezpiecznej rekrutacji członków Personelu;
 - 3) zapewnienie odpowiedniego przygotowania członków Personelu pełniących funkcję Opiekunów praktyk zawodowych/staży uczniowskich lub Instruktorów praktycznej nauki zawodu;
 - 4) ustalenie zakresów odpowiedzialności członków Personelu;
 - 5) ustalenie zasad bezpiecznych relacji między członkami Personelu a Małoletnimi oraz między samymi Małoletnimi.
2. Członkowie Personelu pełniący funkcję Opiekunów praktyk zawodowych/staży uczniowskich oraz Instruktorów praktycznej nauki zawodu posiadają przynajmniej podstawową wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia Małoletnich, a w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na ich występowanie.

⁵ Właściwość miejscową Ośrodka Pomocy Społecznej ustala się ze względu na miejsce zamieszkania Małoletniego.

3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, Opiekun praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego, Instruktor praktycznej nauki zawodu, podejmuje rozmowę z Opiekunami prawnymi Małoletniego, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia, motywując ich do szukania pomocy w innych instytucjach/podmiotach działających na rzecz Małoletnich. Podjęte kroki należy udokumentować zgodnie ze sposobem przyjętym u Pracodawcy.

5.2 Zasady rekrutacji członków Personelu

1. Przed powierzeniem członkowi Personelu Pracodawcy funkcji Opiekuna praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego lub Instruktora praktycznej nauki zawodu, Pracodawca dokłada szczególnej staranności w zakresie przygotowania tej osoby do pełnienia ww. funkcji i pracy z Małoletnimi. Pracodawca ma również obowiązek sprawdzić czy osoba ta figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu Małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze)⁶. Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej członka Personelu.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, przed powierzeniem jej funkcji, o której mowa w ust. 1, przedkłada Pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego⁷.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada Pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z Małoletnimi.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1, składa Pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, jeśli są to kraje inne niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada Pracodawcy informację z Rejestrów karnych tych państw, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z Małoletnimi.
5. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z Małoletnimi, przedkłada się informację z Rejestru karnego tego państwa.

⁶ Rejestr dostępny jest na stronie: <https://rps.ms.gov.pl/pl-PL/Public#/>

⁷ Dodatkowo na mocy ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe, art. 120 ust. 3a. Osoba prowadząca praktyczną naukę zawodu składa oświadczenie o niekaralności.

6. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4 i 5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się Rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa Pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, że dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich, lub z opieką nad nimi.
7. Oświadczenia, o których mowa w ust. 4 i 6, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
8. Osoba, której powierzono funkcję Opiekuna praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego lub Instruktora praktycznej nauki zawodu musi złożyć następujące oświadczenia:
 - 1) oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązanie do przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich w Grupie Andea – Załącznik nr 10;
 - 2) oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska – Załącznik nr 1A;
 - 3) oświadczenie o niekaralności wraz z oświadczeniem dotyczącym braku prowadzenia rejestru karnego i wydawania informacji z rejestru karnego w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska (jeżeli z ważnych powodów nie może przedstawić informacji o niekaralności pochodzącej z krajowych Rejestrów karnych) – Załącznik nr 2.
9. Oświadczenia zostają włączone do akt osobowych pracowników, a w przypadku ich braku - dołączone do umowy cywilnoprawnej.
10. Brak zgody na podpisanie któregośkolwiek dokumentu wymienionego w ust. 8 uniemożliwi nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego (zawarcie umowy o pracę/współpracy).

5.3 Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Personelem Pracodawcy a Małoletnimi

1. Personel zna i stosuje ustalone u Pracodawcy zasady bezpiecznych relacji członków Personelu z Małoletnimi.

2. Znajomość i zaakceptowanie zasad jest potwierdzone przez każdego członka Personelu.
3. Naczelną zasadą wszelkich czynności podejmowanych przez każdego członka Personelu jest działanie dla dobra Małoletniego i w jego najlepszym interesie.
4. Członek Personelu traktuje Małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność, potrzeby i prawo do prywatności.
5. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec Małoletniego w jakiegokolwiek formie.
6. Niedopuszczalne jest nawiązywanie z Małoletnim jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym lub intymnym.
7. Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku Małoletniego (np. filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych Personelu.
8. Każdy kontakt z Małoletnim jest jawny oraz wynika z realizacji zadań i działań służbowych.
9. Niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów opartych na udzielaniu gratyfikacji finansowej lub materialnej wynikających z wykorzystywania przewagi fizycznej, stosunku władzy bądź zależności Małoletniego, a których intencją jest satysfakcja lub spełnienie potrzeb członka Personelu.
10. Należy zwracać uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec Małoletniego były adekwatne do sytuacji, do stopnia jego rozwoju i indywidualnych możliwości psychofizycznych, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem Małoletniego w stosunku do innych Małoletnich, w tym jego faworyzowaniem.
11. Ogólne zasady bezpiecznych relacji członków Personelu z Małoletnimi obowiązują każdego członka Personelu, a także każdą osobę mającą kontakt z Małoletnimi u Pracodawcy, jeśli kontakt ten odbywa się na terenie Zakładu pracy.
12. Szczegółowy opis zasad bezpiecznych relacji Personelu Grupy Andea z Małoletnimi stanowi Załącznik nr 3.

5.4 Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Małoletnimi

1. Opiekun praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego/Instruktor praktycznej nauki zawodu zna i monitoruje stosowanie zasad bezpiecznych relacji między Małoletnimi ustalonych u Pracodawcy.
2. Małoletni realizujący na terenie Pracodawcy praktyczną naukę zawodu lub staż uczniowski znają i stosują zasady bezpiecznych relacji między Małoletnimi.

5.5 Małoletni ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami⁸

1. Jeśli u Pracodawcy jest realizowana praktyczna nauka zawodu lub staż uczniowski przez Małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, Pracodawca dostosowuje niniejsze Standardy, kierując się zaleceniami przekazanymi przez Dyrektora szkoły wynikającymi z orzeczeń i opinii wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym specjalistyczne oraz lekarza medycyny pracy.

5.6 Upowszechnianie wiedzy o Standardach Ochrony Małoletnich

1. Członkowie Personelu Pracodawcy uczestniczą przynajmniej w podstawowym szkoleniu w zakresie ochrony Małoletnich.
2. Powyższe działania upowszechniające dotyczą w szczególności:
 - 1) Standardów Ochrony Małoletnich (obowiązujące zasady i procedury),
 - 2) poszerzania umiejętności w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia Małoletnich,
 - 3) przeciwdziałania przemocy, w tym podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia Małoletniego.
3. Należy zadbać, by Małoletni wiedzieli, że mają prawo i możliwość rozmowy z osobą odpowiedzialną za ich ochronę⁹ lub inną zaufaną osobą z Personelu, która podejmie działania, aby udzielić danemu Małoletniemu wsparcia z zachowaniem szacunku do jego prywatności, jeżeli:
 - 1) ma jakikolwiek problem, obawia się lub doznaje przemocy, w tym doświadczył zachowania łamiącego zasady bezpiecznych relacji ze strony członka Personelu, innego Małoletniego, Opiekuna prawnego Małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby;
 - 2) był świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji wobec innego Małoletniego ze strony członków Personelu Pracodawcy, innego Małoletniego, Opiekuna prawnego Małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby.

⁸ art. 68 ust. 1 pkt 10 ustawy - Prawo oświatowe oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).

⁹ Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń, zgodnie z pkt. 5.7 ust. 4.

5.7 Obowiązki osób odpowiedzialnych za wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich i realizację Standardów

1. Obowiązki Pracodawcy:

- 1) dbanie o tworzenie bezpiecznego środowiska w Zakładzie pracy;
- 2) wyznaczenie osoby/osób odpowiedzialnych za:
 - a) Standardy Ochrony Małoletnich,
 - b) bezpieczeństwo w Internecie,
 - c) przyjmowanie zgłoszeń,
 - d) prowadzenie interwencji,
 - e) udzielanie wsparcia Małoletniemu;
- 3) delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją Standardów Ochrony Małoletnich,

2. Do obowiązków osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich należy:

- 1) dbałość o udostępnienie Standardów Ochrony Małoletnich na stronie internetowej Pracodawcy oraz na terenie Zakładu pracy;
- 2) przygotowanie Personelu do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich;
- 3) koordynowanie działań edukacyjnych;
- 4) współpraca z innymi osobami wyznaczonymi w zakresie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich;
- 5) prowadzenie ewidencji członków Personelu Pracodawcy, którzy zapoznali się z Standardami ochrony Małoletnich przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w Standardach;
- 6) monitorowanie realizacji wytycznych zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich, planowanie ewaluacji Standardów z udziałem Pracodawców, Personelu i Małoletnich i ich aktualizacja.

3. Koordynator bezpieczeństwa w Internecie ma za zadanie zapewnić:

- 1) wytyczne w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu poprzez:
 - a) opracowanie regulaminu wewnętrznego dotyczącego bezpiecznego korzystania z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu (dalej: zasady bezpiecznego korzystania z Internetu) do zapoznania w formie fizycznej, na platformie WIKI Andea;
 - b) przedstawienie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu Małoletnim, i członkom Personelu oraz informowanie w przypadku jakichkolwiek aktualizacji ww. regulaminu;
- 2) bezpieczne warunki korzystania z Internetu na urządzeniach Pracodawcy poprzez:

- a) ustalenie zakresu blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich do wieku;
 - b) instalację oraz regularną aktualizację oprogramowania blokującego dostęp do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich do wieku Małoletnich oraz aktualizację systemu operacyjnego urządzeń;
 - c) ewaluację czy oprogramowanie zabezpieczające oraz blokujące i ustalony zakres jest adekwatny do potrzeb Małoletnich oraz zmieniającego się otoczenia Internetu;
4. Do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń należy:
- 1) przyjęcie zgłoszenia o wystąpieniu czynnika ryzyka zagrożenia dobra Małoletniego;
 - 2) przyjęcie zgłoszenia o ujawnieniu symptomów krzywdzenia Małoletniego lub krzywdzeniu Małoletniego; ujawnionych lub zgłoszonych incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru Małoletniego,
 - 3) przekazanie zgłoszenia osobie odpowiedzialnej za podejmowanie interwencji (Pracodawcy) i Dyrektorowi szkoły (jeśli Małoletni uczęszcza do szkoły) lub gdy bezpośrednio zagrożone jest zdrowie lub życie Małoletniego - niezwłoczne poinformowanie Policji i Opiekunów prawnych (jeśli to nie oni stanowią zagrożenie);
5. Do osoby odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji należy:
- 1) zainicjowanie interwencji zgodnie z opisanymi poniżej procedurami i monitorowanie współpracy ze szkołą;
 - 2) dokumentowanie zgłoszeń, ich weryfikacja oraz informowanie o wynikach poczynionych ustaleń w tym prowadzenie Rejestru interwencji. Rejestr interwencji należy przechowywać w odpowiednio zabezpieczonym miejscu, do którego dostęp ma osoba odpowiedzialna za prowadzenie Rejestru interwencji oraz pozostali Członkowie Zarządu.
6. Do osoby odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia Małoletniemu należy:
- 1) współpraca w opracowaniu planu wsparcia Małoletniego, w tym z dyrekcją szkoły, Opiekunem prawnym Małoletniego i innymi podmiotami;
 - 2) wsparcie Małoletniego według poniższych zasad:
 - a) zadbanie o bezpieczeństwo Małoletniego, np. odizolowanie sprawców krzywdzenia,
 - b) zadbanie o dobrostan Małoletniego i zajęcie się jego bieżącymi potrzebami (w tym zadbaniem o podstawowe potrzeby fizjologiczne);
 - c) okazanie Małoletniemu życzliwości, zaufania, zainteresowania jego samopoczuciem i wsparcia w powrocie do aktywności;
 - 3) we współpracy z dyrekcją szkoły, do której uczęszcza Małoletni, monitorowanie wsparcia udzielanego Małoletniemu; w razie potrzeby skierowanie Małoletniego i/lub jego Opiekunów prawnych do instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, interwencje dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych (będą to instytucje takie jak m.in. poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki opieki psychologicznej

i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, ośrodki pomocy społecznej czy lokalne organizacje pozarządowe);

6 Procedury interwencji

6.1 Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego

1. Zagrożenie bezpieczeństwa Małoletnich może przybierać różne formy i przebiegać z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa Małoletnich:
 - 1) podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę Małoletnich (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad Małoletnim),
 - 2) podejrzenie innej formy krzywdzenia niebędącej przestępstwem, takiej jak np. przemoc domowa niespełniająca znamion przestępstwa znęcania, krzyk, poniżanie, wyśmiewanie, presja,
 - 3) podejrzenie zaniedbania potrzeb życiowych Małoletniego (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę Małoletniego przez:
 - 1) osoby dorosłe (Personel, osoby trzecie);
 - 2) Opiekunów prawnych Małoletniego;
 - 3) innego Małoletniego.
4. Procedury interwencji sformułowano tak, by wspierać Personel w realizowaniu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia Małoletniego.
5. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia Małoletniego i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
6. W przypadku wątpliwości, jak postąpić, Osoba odpowiedzialna za interwencję może skontaktować się ze specjalistami Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę pod numerem 800 100 100.
7. Wskazane jest poinformowanie szkoły, do której uczęszcza Małoletni odbywający praktyczną naukę zawodu lub staż uczniowski o podejmowanej interwencji.
8. Należy pamiętać, że w przypadku podejrzenia wykorzystania seksualnego Małoletniego poniżej 15. roku życia, istnieje prawny obowiązek zgłoszenia podejrzenia na Policję lub do prokuratury. W przypadku niedopełnienia obowiązku istnieje zagrożenie karą pozbawienia wolności do lat 3. W przypadku pozostałych przestępstw na wszystkich spoczywa społeczny obowiązek dokonania zgłoszenia.

9. W przypadku powzięcia przez Personel podejrzenia, że Małoletni jest krzywdzony, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez Małoletniego lub jego Opiekuna prawnego, członek Personelu ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania jej osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji.
10. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji niezwłocznie przyjmuje zgłoszenie i rozpoczyna działania adekwatne do zgłoszenia interwencji.
11. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja jest prowadzona przez innego członka Zarządu.
12. Do udziału w interwencji można dopuścić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów ze szkoły, do której uczęszcza uczeń odbywający praktyczną naukę zawodu lub staż uczniowski.
13. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do Rejestru interwencji prowadzonego przez Zakład pracy.
14. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o Krzywdzeniu Małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania poufności, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
15. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa Małoletniego zgłosili Opiekunowie Małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować Opiekunów Małoletniego na piśmie.
16. W przypadku podejrzenia, że życie Małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe, ośrodek pomocy społecznej), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje członek Personelu Pracodawcy, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie sporządza notatkę służbową i przekazuje ją Osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji, która odpowiada za dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w Standardach.

6.2 Podejrzenie krzywdzenia przez członka Personelu

1. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia Małoletniego, Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowy: z Małoletnim, innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w tym z jego Opiekunami prawnymi.
2. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji stara się ustalić przebieg zdarzenia. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji. Podczas spotkania Opiekunom prawnym Małoletniego przekazywane są informacje o zdarzeniu, ewentualnej interwencji oraz o możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

3. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji organizuje spotkanie z członkiem Personelu, którego dotyczy zgłoszenie celem wyjaśnienia sytuacji. Ustalenia są zapisywane w karcie interwencji.
4. Do czasu wyjaśnienia sprawy, członek Personelu podejrzewany o Krzywdzenie Małoletniego, będące czynem zabronionym w rozumieniu prawa polskiego, zostaje odsunięty od wszelkich form kontaktu nie tylko z pokrzywdzonym, ale także z pozostałymi Małoletnimi.
5. W przypadku podejrzenia przestępstwa, Pracodawca dokonuje zgłoszenia na Policję lub prokuraturę. W pozostałych sytuacjach Pracodawca podejmuje działania dyscyplinarne zgodnie z przepisami prawa i zasadami obowiązującymi w Zakładzie pracy.
6. W przypadku gdy członek Personelu dopuścił się wobec Małoletniego Krzywdzenia niebędącego przestępstwem (np. krzyk, wykluczanie, poniżanie), Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powinna zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzewaną o Krzywdzenie Małoletniego oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności Małoletniego, należy rozważyć wdrożenie właściwych procedur dyscyplinarnych w tym rozwiązanie umowy z osobą, która dopuściła się Krzywdzenia.

6.3 Podejrzenie krzywdzenia przez Opiekuna prawnego Małoletniego

1. W przypadku, gdy zgłoszone zostało Krzywdzenie Małoletniego przez jego Opiekuna prawnego, Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowę z Małoletnim. Powinna przeprowadzić rozmowy z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej Małoletniego. Może w tym zakresie współpracować z Personelem szkoły, do której uczęszcza Małoletni. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji stara się ustalić przebieg zdarzenia. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
2. W przypadku, gdy wobec Małoletniego popełniono przestępstwo Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo Policji lub prokuratury.
3. W przypadku, gdy Małoletni doznaje innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony Opiekunów prawnych lub innych domowników:
 - 1) gdy zachowanie wobec Małoletniego spełnia znamiona przemocy domowej¹⁰ należy poinformować właściwy ze względu na miejsce zamieszkania Małoletniego ośrodek pomocy społecznej, który może wszcząć procedurę Niebieskiej Karty;
 - 2) gdy zachowanie nie nosi znamion przemocy domowej, a Małoletni doświadcza np. zaniedbania albo gdy relacje w rodzinie są w inny sposób nieprawidłowe (np. rodzice są niewydolni wychowawczo) Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powinna przekazać informację do Dyrektora Szkoły lub innych podmiotów

¹⁰ Definicja przemocy domowej: patrz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.)

uprawnionych, które mogą wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację rodziny.

4. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji organizuje spotkanie z pełnoletnim członkiem rodziny, niebędącym sprawcą krzywdzenia, któremu przekazuje informacje o zdarzeniu, ewentualnej interwencji oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

6.4 Podejrzenie krzywdzenia rówieśniczego

1. W przypadku podejrzenia Krzywdzenia Małoletniego przez innego Małoletniego przebywającego w Zakładzie pracy, Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowę z Małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego Opiekunami prawnymi, a także oddzielnie z Małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego Opiekunami prawnymi. Ponadto rozmawia z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji. Dla Małoletniego krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. Zaleca się korzystanie ze wsparcia szkoły lub instytucji znajdujących się w obszarze działania Pracodawcy.
3. W trakcie rozmów należy upewnić się, że Małoletni podejrzan o krzywdzenie innego Małoletniego sam nie jest krzywdzony przez Opiekunów prawnych, innych dorosłych bądź rówieśników. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego Małoletniego.
4. Jeżeli osobą podejrzaną o Krzywdzenie jest Małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub Policję poprzez stosowne pisemne zawiadomienie.
5. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest Małoletni powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę Policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

6.5 Plan wsparcia

1. Wobec Małoletniego poddawanego krzywdzeniu Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia Małoletniemu opracowuje indywidualny plan wsparcia, dostosowany do potrzeb Małoletniego, możliwości Pracodawcy i w razie konieczności oparty na współpracy z innymi podmiotami w środowisku lokalnym, wymienionymi w rozdziale 4 pkt 3. W tym celu może skontaktować się z Personelem szkoły, do której uczęszcza Małoletni odbywający praktyczną naukę zawodu lub staż uczniowski. Plan powinien zawierać wskazania dotyczące działań w celu zapewnienia Małoletniemu bezpieczeństwa, w tym:
 - 1) sposoby odizolowania go od osób podejrzan o krzywdzenie i możliwość swobodnego funkcjonowania,

- 2) ofertę wsparcia możliwego do uzyskania, także w innych instytucjach,
 - 3) skierowania Małoletniego do innej placówki, jeżeli istnieje taka potrzeba. Listę miejsc, gdzie skierować Opiekuna prawnego dziecka potrzebującego wsparcia dla siebie i dziecka stanowi Załącznik nr 6.
2. Plan wsparcia powinien być opracowany z Opiekunami prawnymi Małoletniego i omówiony z Małoletnim. W przypadku, gdy Opiekun prawny jest osobą krzywdzącą, wówczas plan należy opracować w porozumieniu z niekrzywdzącym Opiekunem prawnym Małoletniego.
 3. Dostosowany do potrzeb Małoletniego i możliwości Pracodawcy plan wsparcia należy opracować wobec Małoletnich będących świadkami krzywdzenia.

7 Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

7.1 Obowiązki Pracodawcy

1. Pracodawca zapewniając Małoletnim dostęp do Internetu jest zobowiązany podejmować działania zabezpieczające Małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Za zagrożenia związane z użytkowaniem przez Małoletnich Internetu i mediów elektronicznych uznaje się:
 - 1) dostęp do treści nielegalnych, m.in. materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie Małoletnich, materiały przedstawiające pornografię, treści propagujące rasizm i ksenofobię, inne nielegalne treści skierowane przeciwko bezpieczeństwu Małoletnich,
 - 2) dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich, do których zaliczane są m.in.:
 - a) treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne,
 - b) treści prezentujące drastyczne sceny, śmierć, okrucieństwo wobec zwierząt,
 - c) treści nawołujące do podejmowania działań autodestrukcyjnych,
 - d) treści nawołujące do przemocy, przestępczości, radykalizacji (również sekty) i ekstremizmu,
 - e) patostreamy,
 - f) treści dyskryminacyjne,
 - g) treści pornograficzne itp.
 - 3) dostęp do szkodliwych i nieodpowiednich kontaktów online oraz usług online, skutkujących m.in. presją rówieśniczą, cyberprzemocą, dostępem do reklamy niedostosowanej do wieku,
 - 4) dostęp do szkodliwych i ryzykownych zachowań skutkujących m.in. podejmowaniem wyzwań online, wywieraniem presji, stosowaniem przemocy z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

3. Pracodawca, zapewniając Małoletnim dostęp do Internetu za pomocą własnej sieci wifi (lub w inny sposób), podejmuje działania, których celem jest zablokowanie dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla Małoletnich. W tym celu należy:
 - 1) ustalić zakres zabezpieczenia oraz blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla Małoletnich;
 - 2) dokonać wyboru konkretnego oprogramowania (w tym np. oprogramowanie antywirusowe, narzędzia monitorowania aktywności użytkowników itp.);
 - 3) zainstalować oprogramowanie zabezpieczające oraz blokujące;
 - 4) dokonywać bieżącej aktualizacji oprogramowania, o którym mowa w pkt 3.
4. Warunkiem dopuszczenia Małoletniego do korzystania z urządzeń Pracodawcy jest zapoznanie się przez Małoletniego z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. Dokłada się starań, aby proces zapoznania był efektywny i odpowiadał potrzebom Małoletnich.

7.2 Działania wobec aktu/zdarzenia

1. W przypadku ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, lub w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo Małoletnich związanych z korzystaniem z Internetu należy podjąć następujące działania:
 - 1) każde zgłoszenie/ przypadek ujawnienia treści szkodliwych lub nieodpowiednich powinno zostać zarejestrowane, przeanalizowane oraz odpowiednio udokumentowane. W analizie zdarzenia powinien znaleźć się dokładny opis zdarzenia, wskazanie osób uczestniczących i/lub podjętych działań w celu identyfikacji sprawcy oraz materiały dokumentujące zdarzenie. Zabezpieczenie tych dowodów powinno się odbywać z poszanowaniem praw Małoletniego, w tym jego prawa do prywatności.
 - 2) dowody powinny zostać zabezpieczone i opisane (data otrzymania, treść wiadomości, dane nadawcy tj. nazwa użytkownika, adres email, adres strony WWW). Jeśli zebrane dowody wskazują na naruszenie prawa należy niezwłocznie powiadomić Policję i przekazać jej cały zgromadzony materiał dowodowy.
 - 3) po zdarzeniu należy prowadzić regularny monitoring pointerwencyjny sprawdzając sytuację i potrzeby Małoletnich uczestniczących w incydencie i/lub osoby nim pokrzywdzone.

7.3 Działania wobec uczestników zdarzenia

1. Działania wobec uczestników zdarzenia powinny być skierowane zarówno do osób pokrzywdzonych, sprawców oraz świadków zdarzenia. Niektóre formy mogą dotyczyć pracy wyłącznie z pokrzywdzonymi, inne wymagać będą zastosowania różnych działań wychowawczych i/lub dyscyplinarnych wobec sprawcy. Należy pamiętać, że podejmowane działania dotyczą w większości przypadków osób Małoletnich, więc stroną uczestniczącą jest w każdym przypadku także Opiekun prawny Małoletniego.

2. Podejmowane przez Pracodawcę działania powinny być zaplanowane, stopniowe, dostosowane do sytuacji oraz przebiegać w poniższej kolejności:
 - 1) rozmowa z uczestnikiem zdarzenia odpowiednia do charakteru zdarzenia oraz roli uczestnika (pokrzywdzony/sprawca/świadek). Nie należy stosować języka przekierowującego winę i odpowiedzialność za zdarzenie na osobę pokrzywdzoną;
 - 2) powiadomienie Opiekunów uczestników zdarzenia oraz informowanie ich o podejmowanych przez Pracodawcę działaniach oraz, jeśli dotyczy, przedstawienie planu wsparcia dla pokrzywdzonego Małoletniego.
 - 3) W zależności od sytuacji powiadomienie Policji lub sądu w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego.
 - 4) Otoczenie wsparciem i opieką psychologiczno-pedagogiczną uczestników zdarzenia, opieka może być zapewniona w innych instytucjach.

7.4 Podejmowanie działań naprawczych

1. W celu usunięcia z Internetu nielegalnych, kompromitujących lub krzywdzących materiałów należy poinformować Opiekunów prawnych Małoletniego o możliwościach ich usunięcia we współpracy z Dyżurnet.pl (<https://dyzurnet.pl/>) oraz w trybie zgłaszania takich treści poprzez formularz na stronie, na której materiał został opublikowany.
2. Należy poinformować pokrzywdzonego Małoletniego o przysługującym mu prawie do bycia zapomnianym, wynikającym z unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, które w uzasadnionych przypadkach zapewnia usunięcie konkretnych linków z wyszukiwarki Google, w związku z czym nie będą one mogły być wyświetlone przy wpisywaniu jakiegokolwiek frazy.
3. W przypadku udostępnienia materiałów naruszających intymność i prywatność Małoletniego, możliwe jest również skorzystanie ze strony <https://stopncii.org/>, czyli Stop Non-Consensual Intimate Image Abuse. Strona pomaga usunąć z Internetu materiały intymne z wizerunkiem osoby, która nie wyraziła zgody na upublicznienie treści.

8 Monitoring

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich, raz na 2 lata dokonuje oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
3. Pracodawca w związku ze sporządzonymi wnioskami podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do Standardów Ochrony Małoletnich i ogłasza nowe brzmienie Standardów.

9 Przepisy końcowe

1. Standardy wprowadzone przez Pracodawcę wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Podmioty współpracujące z Pracodawcą w przypadku, gdy ich działalność obejmuje kontakt z Małoletnimi, są zobowiązane do przestrzegania niniejszych Standardów.

10 Załączniki

Załącznik nr 1 - Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich

Załącznik nr 1A - Oświadczenie o krajach pobytu w ciągu ostatnich 20 lat

Załącznik nr 2 - Oświadczenie o niekaralności wraz z oświadczeniem dotyczącym braku prowadzenia rejestru karnego i wydawania informacji z rejestru karnego w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska

Załącznik nr 3 - Zasady bezpiecznych relacji personelu Grupy Andea z małoletnimi

Załącznik nr 4 - Proces wdrożenia procedury reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego lub przemocy ze strony małoletniego

Załącznik nr 5 - Karta interwencji

Załącznik nr 6 - Gdzie skierować opiekuna potrzebującego wsparcia dla siebie i małoletniego?

Załącznik nr 7 - Wzór pisma interwencyjnego

Załącznik nr 8 - Standardy ochrony małoletnich – wersja skrócona dla małoletnich

Załącznik nr 9 - Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich rodziców/opiekunów prawnych i ich małoletnich

Załącznik nr 10 - Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązanie do przestrzegania standardów ochrony małoletnich w Grupie Andea

Załącznik nr 11 – Rejestr interwencji w Grupie Andea

Załącznik nr 1

(miejscowość, data)

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA PODSTAWOWYCH
ZASAD OCHRONY MAŁOLETNICH**

Ja, _____ nr PESEL _____ oświadczam, że nie
byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa
z użyciem przemocy na szkodę Małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie
karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami
ochrony Małoletnich obowiązującymi w Andea i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

podpis

Załącznik nr 1A**OŚWIADCZENIE O KRAJACH POBYTU W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT**

(miejscowość i data)

(imię i nazwisko kandydata)

(nazwa Pracodawcy lub innego organizatora)

Na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z 13.5.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie Małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) oświadczam, że w ciągu ostatnich 20 lat:

- ☐ nie zamieszkiwałam-em* na terenie innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo mojego obywatelstwa
- ☐ zamieszkiwałam-em* na terenie innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo mojego obywatelstwa tj. w kraju: _____

Oświadczam, że jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

(podpis kandydata do pracy)

* niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 2

(imię i nazwisko)

(miejscowość, data)

(adres)

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI WRAZ Z OŚWIADCZENIEM DOTYCZĄCYM BRAKU
PROWADZENIA REJESTRU KARNEGO I WYDAWANIA INFORMACJI Z REJESTRU
KARNEGO W PAŃSTWACH INNYCH NIŻ RZECZPOSPOLITA POLSKA**

Oświadczam, że w niżej wymienionym państwie (państwach)*: _____
nie jest prowadzony rejestr karny / nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

Jednocześnie oświadczam, że nie byłem/am prawomocnie skazany/na w wyżej wymienionym państwie (państwach) za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

(czytelny podpis)

*wskazać państwo/państwa

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PERSONELU GRUPY ANDEA Z MAŁOLETNIMI

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez Personel Pracodawcy jest działanie dla dobra Małoletniego i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje Małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec Małoletniego w jakiejkolwiek formie. Członkowie Personelu, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Pracodawcy oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji Personelu z Małoletnimi obowiązują wszystkich członków Personelu, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z Małoletnimi, jeśli kontakt ten odbywa się na terenie Zakładu pracy Pracodawcy i za zgodą Pracodawcy. Znajomość i zaakceptowanie zasad jest potwierdzone przez każdego członka Personelu.

Relacje Personelu z Małoletnimi

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z Małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec Małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych Małoletnich. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

Komunikacja z Małoletnimi

1. W komunikacji z Małoletnimi zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie Małoletnich i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać Małoletniego. Nie wolno Ci krzyczeć na Małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa Małoletniego lub innych Małoletnich.
4. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących Małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych Małoletnich. Obejmuje to wizerunek Małoletniego, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
5. Podejmując decyzje dotyczące Małoletniego, poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
6. Szanuj prawo Małoletniego do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić Małoletniego, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
7. Staraj się być w zasięgu wzroku lub słuchu innych członków Personelu, kiedy pracujesz z Małoletnimi.
8. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności Małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, oraz

wykorzystywanie wobec Małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

9. Zapewnij Małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjął Pracodawca) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z Małoletnimi

1. Doceniaj i szanuj wkład Małoletnich w podejmowane działania, aktywnie ich angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Unikaj faworyzowania Małoletnich.
3. Nie wolno Ci nawiązywać z Małoletnim jakichkolwiek relacji seksualnych lub intymnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie Małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku Małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków Małoletnich, jeśli Pracodawca nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskano zgód Opiekunów Małoletnich oraz samych Małoletnich.
5. Nie wolno Ci proponować Małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności Małoletnich w czasie wykonywania obowiązków służbowych lub pobytu na terenie Zakładu pracy.
6. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od Małoletnich, ani Opiekunów Małoletniego. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec Małoletniego lub Opiekunów Małoletniego, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.

Kontakt fizyczny z Małoletnimi

Każde przemocowe działanie wobec Małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z Małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby Małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek Małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego Małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję Małoletniego, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez Małoletniego lub osoby trzecie. W szczególności:

1. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej Małoletniego.

2. Nigdy nie dotykaj Małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
4. Zachowaj szczególną ostrożność wobec Małoletnich, którzy doświadczyli przemocy i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że Małoletni będą dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc Małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
5. Kontakt fizyczny z Małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub Małoletnich, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z Małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie Twoich obowiązków.

Ochrona Małoletniego

1. W przypadku pracy z Małoletnim, który doświadczył krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania zachowaj ostrożność i dystans w celu ochrony Małoletniego. Zawsze tłumacz Małoletniemu granice relacji.
2. W sytuacji podejrzenia lub ujawnienia krzywdzenia zawsze stwórz Małoletniemu możliwość wypowiedzenia się, przedstawienia swojego zdania/opinii, pamiętając, że może to być dla Małoletniego pierwsza i jedyna rozmowa (Małoletni może już nie podjąć więcej prób poszukiwania wsparcia). Szczególnie ważne jest, by:
 - 1) zapewnić Małoletniego że dobrze uczynił, podejmując rozmowę o doznanej krzywdzie;
 - 2) wyjaśniać Małoletniemu, że nie jest winny zaistniałej sytuacji;
 - 3) jednoznacznie negatywnie ocenić każdą formę przemocy, dając wyraźny sygnał, że jest ona niedopuszczalna i należy jej zapobiegać/powstrzymać;
 - 4) odpowiednio poinformować Małoletniego że tą sprawą zajmą się inne odpowiednie osoby, w tym udzielić mu informacji, że podjęte zostaną działania zapewniające mu bezpieczeństwo.

**PROCES WDROŻENIA PROCEDURY REAGOWANIA
W PRZYPADKU ZACHOWANIA TRUDNEGO, AGRESYWNEGO LUB PRZEMOCY ZE STRONY
MAŁOLETNIEGO**

1. W przypadku zaobserwowania u Małoletniego przejawów wzmożonego napięcia, zdenerwowania lub trudności stwarzających prawdopodobieństwo wystąpienia zachowania trudnego, w tym agresywnego, autoagresywnego, zagrażającego sobie lub otoczeniu należy niezwłocznie podjąć działania, aby przeciwdziałać jego rozwinięciu, w tym należy podjąć z Małoletnim rozmowę uspokajającą, wyciszającą, o ile to możliwe, na neutralny temat (metoda przekierowania uwagi) lub inne oddziaływanie uspokajające;
2. W sytuacji eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych należy podjąć próbę ich wygaszenia, przerwania, adekwatnie do sytuacji.
3. Jeżeli podjęte czynności w danej sytuacji nie przynoszą efektów i następuje eskalacja zachowań trudnych, agresywnych, autoagresywnych należy poinformować osoby wskazane do podejmowania procedury interwencyjnej lub inne osoby z Personelu, które znajdują się w pobliżu, z prośbą o pomoc; osoby te niezwłocznie informują osoby decyzyjne lub specjalistów i udzielają wsparcia w danej sytuacji;
4. W przypadku wystąpienia bardzo agresywnego zachowania, którego nie można powstrzymać i stwarza ono zagrożenie dla zdrowia i życia własnego i innych osób, należy niezwłocznie, jeżeli jest taka konieczność, udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwać Pogotowie Ratunkowe lub Policję, a następnie powiadomić Opiekunów prawnych Małoletniego - w tej sytuacji można, jeśli jest to niezbędne, możliwe i bezpieczne dla każdego uczestnika zdarzenia, zastosować jak najmniej inwazyjną formę przerwania aktu agresji;
5. Należy zadbać o bezpieczeństwo każdego uczestnika zdarzenia, w tym świadków;
6. Jeżeli okoliczności zdarzenia na to pozwolą – niezwłocznie - osoba wskazana w procedurze interwencyjnej podejmuje rozmowę stwarzającą Małoletniemu możliwość wypowiedzenia się, przedstawienia swojego zdania/opinii w celu ustalenia przyczyn i okoliczności zdarzenia; w trakcie rozmowy z Małoletnim, o ile nie zakłóci to jej przebiegu, należy zanotować istotne informacje; po zakończeniu rozmowy sporządza się notatkę z uwzględnieniem całego zdarzenia i przekazanych informacji od świadków zdarzenia, o sytuacji należy poinformować Opiekunów;
7. Do momentu uzyskania pewności, że sytuacja została zażegnana, a zachowanie trudne ustąpiło, nie wolno pozostawić Małoletniego samemu sobie;
8. Należy zadbać o bezpieczeństwo wszystkich uczestników zdarzenia, świadków i udzielić im wsparcia, np. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Jeśli Pracodawca nie ma takich możliwości we własnym zakresie, może skierować osoby do podmiotów wymienionych w pkt 4 ust. 3.

Szczególne warunki rozmowy interwencyjnej:

1. Rozmowa powinna być przeprowadzona bez presji czasu, pospieszania Małoletniego oraz powinna być dostosowana do potrzeb i możliwości Małoletniego; należy wziąć pod uwagę język i sposoby komunikacji Małoletniego;
2. Podczas rozmowy trzeba pozwolić Małoletniemu na swobodną wypowiedź, w tym ujawnienie obaw, nie przerywać, nie krytykować, nie uzupełniać wypowiedzi własnymi domysłami, nie komentować treści przekazywanych przez Małoletniego, nie minimalizować znaczenia tego, co się wydarzyło;
3. Rozmowa powinna przebiegać w spokojnej atmosferze; po jej zakończeniu Małoletni powinien zostać objęty adekwatnym wsparciem do czasu ustabilizowania sytuacji i wyciszenia zachowania - nie wolno pozostawić Małoletniego samemu sobie do momentu uzyskania pewności, że sytuacja jest ustabilizowana.

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis podjętych działań	Data	Działanie
5. Spotkania z opiekunami dziecka	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	• Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa • Wniosek o wgląd w sytuację dziecka / rodziny • Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wynik interwencji: Działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informację o wynikach/ działaniach rodziców	Data	Działanie

GDZIE SKIEROWAĆ OPIEKUNA POTRZEBUJĄCEGO WSPARCIA DLA SIEBIE I MAŁOLETNIEGO?

1. **Lokalne ośrodki pomocy społecznej** – oprócz wsparcia ekonomicznego, prawnego, mieszkaniowego, rzeczowego itd. wiele ośrodków oferuje również warsztaty podnoszenia umiejętności wychowawczych, kursy kompetencji rodzicielskich czy zajęcia w ramach „Akademii rodziców”. W OPS-ie istnieje ponadto możliwość uzyskania pomocy asystenta rodziny (na wniosek rodziców), a także zawnioskowania o asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, jeśli rodzina posiada pod opieką dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności. Dla wielu rodzin możliwość uzyskania wsparcia asystenckiego jest tym, co ratuje dziecko i rodzinę przed trwałym kryzysem. Pomoc OPS-u jest nieodpłatna.
2. **Ośrodki interwencji kryzysowej** – placówki prowadzone przez powiaty. Oferują pomoc osobom, które doświadczają trudnej sytuacji życiowej i braku równowagi psychicznej na skutek m.in.: śmierci bliskiej osoby, choroby własnej, dziecka czy innej bliskiej osoby, rozvodu/rozstania, konfliktów w rodzinie, zagrożenia przemocą. W ośrodku prowadzone jest poradnictwo psychologiczne, interwencja kryzysowa, krótkoterminowa psychoterapia, organizowane są warsztaty i grupy wsparcia. Pomoc OIK-u jest nieodpłatna.
3. **Poradnie psychologiczno-pedagogiczne** – świadczą pomoc diagnostyczną i konsultacyjną, organizują kursy psychoedukacyjne i podnoszące kompetencje rodzicielskie (np. szkoła dla rodziców, warsztaty pozytywnej dyscypliny, warsztaty dla rodziców dzieci z ADHD). Pracują w nich zespoły orzecznicze, umożliwiające uzyskanie m.in. orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania. Pomoc w publicznej poradni psychologiczno- pedagogiczne jest bezpłatna.
4. **Specjalistyczne poradnie rodzinne** – publiczne ośrodki świadczące pomoc psychologiczną i wsparcie dla par i rodzin. Udzielają konsultacji indywidualnych i rodzinnych, prowadzą psychoterapię dzieci i dorosłych, organizują warsztaty i grupy dla rodziców. Pomoc SPR jest bezpłatna.
5. **Ośrodki wczesnej interwencji** – oferują kompleksową, skoordynowaną, wielospecjalistyczną pomoc dzieciom do lat 7 oraz ich Opiekunom (w zakresie opieki nad dzieckiem). OWI działają w ramach NFZ, potrzebne jest skierowanie od lekarza. W OWI dziecko może liczyć na m.in.: terapię wczesnego wspomagania rozwoju, fizjoterapię, zajęcia logopedyczne i inne. OWI oferują pomoc dzienną i bezpłatną.
6. **Ośrodki wsparcia dziennego** (dawniej „światlice środowiskowe”) – pobyt dziecka w takim ośrodku trwa kilka godzin (głównie po lekcjach), jest bezpłatny i dobrowolny, a oferta kierowana jest przede wszystkim do rodzin borykających się z trudnościami wychowawczo-opiekuńczymi, które wychowują dzieci w wieku szkolnym. W ośrodkach wsparcia dziennego dzieci mogą otrzymać posiłek, pomoc w odrabianiu lekcji, uczestniczyć w zajęciach socjoterapeutycznych, kompensacyjnych i innych.

7. **Środowiskowe centra zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz środowiskowe centra zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży** – oferują wsparcie dla dzieci oraz rodziców doświadczających kryzysu psychicznego i trudności rodzicielskich w formie indywidualnej, grup terapeutycznych i warsztatów. Centra działają w ramach NFZ.
8. **Centra pomocy dzieciom** – są to miejsca, w których dzieci pokrzywdzone przestępstwem oraz ich Opiekunowie otrzymują pod jednym dachem kompleksową i interdyscyplinarną pomoc. Oznacza to, że sprawę dziecka, które trafi pod opiekę centrum, prowadzi od początku do końca grupa tych samych profesjonalistów. Na spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego wspólnie podejmują decyzję, jakiego rodzaju wsparcia potrzebuje dziecko i jego Opiekunowie. Strategię pomocy realizują – na ile jest to możliwe – pracownicy szkoły: psycholodzy, lekarze, pracownik socjalny. Odbywa się tu również przesłuchanie sądowe dziecka, jeśli jest to potrzebne. Mapę tych miejsc znajdziesz na stronie: <https://centrapomocydzieciom.fdds.pl/>.
9. **Ogólnopolskie i lokalne organizacje pozarządowe** zajmujące się wspieraniem rodziców i dzieci. Warto zachęcić rodziców, aby sprawdzili i poszukali oferty dla siebie. Wśród dostępnych możliwości są między innymi: grupy wsparcia (dla rodziców małych dzieci, dla rodziców w żałobie, dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością, itd.), konsultacje i terapie psychologiczne, warsztaty i zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców, warsztaty dla dzieci.
10. **Telefon zaufania** dla dzieci i młodzieży 116111 prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, - bezpłatny, anonimowy, całodobowy, w języku polskim, ukraińskim i rosyjskim; <https://116111.pl>
11. **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznicki Praw Dziecka** 800121212 – bezpłatny anonimowy, całodobowy, w języku polskim, ukraińskim i rosyjskim, <https://800121212.pl>

WZÓR PISMA INTERWENCYJNEGO**1. Wzór zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa**_____
(miejscowość, data)**Prokuratura Rejonowa w Krakowie**

Zawiadamiający: _____

(pełna nazwa i adres Pracodawcy)

reprezentowany przez: _____

adres do korespondencji: _____

ZAWIADOMIENIE O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWANiniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
_____ na szkodę Małoletniego _____

(jakiego)

(imię i nazwisko, data urodzenia)

przez _____

(imię i nazwisko domniemanego sprawcy)

UZASADNIENIEW trakcie wykonywania przez _____ czynności służbowych
(imię i nazwisko członka Personelu)z Małoletnim _____, Małoletni ujawnił niepokojące treści dotyczące
(imię i nazwisko),_____
(opis sytuacji)Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo Małoletniego wnoszę
o wszczęcie postępowania w tej sprawie. Więcej informacji można uzyskać od:_____
(imię i nazwisko, kontakt)

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres siedziby spółki.

(podpis osoby odpowiedzialnej za interwencję)

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH – WERSJA SKRÓCONA DLA MAŁOLETNICH

Standardy Ochrony Małoletnich w Grupie Andea to dokument, który został stworzony po to, by zapewnić Wam, Małoletnim godność i szacunek oraz by chronić Was przed krzywdzeniem.

Szczególnie zależy nam żebyście w naszej firmie czuli się bezpiecznie i komfortowo.

Dokument podzielony jest na kilka części:

1. Rozpoznawanie krzywdzenia Małoletniego

- 1) Wszyscy członkowie Personelu muszą reagować, gdy Tobie lub innemu Małoletniemu dzieje się krzywda.
- 2) Istnieją różne formy krzywdzenia, między innymi:
 - a) Przemoc fizyczna – to na przykład popychanie, uderzanie, szczypanie, kopanie, rzucanie w Ciebie przedmiotami.
 - b) Przemoc psychiczna – to na przykład obrażanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie.
 - c) Wykorzystywanie seksualne – to na przykład zmuszanie do oglądania nagich osób, robienie zdjęć lub nagrywanie Małoletnich bez ubrań, zmuszanie do dotykania miejsc intymnych innych osób.
 - d) Zaniedbywanie – to niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb Małoletniego, w tym między innymi niezapewnienie jedzenia, odpowiedniego ubrania lub środków do mycia, niewysłanie dziecka do szkoły lub niechodzenie do lekarza.
- 3) Jeśli doświadczasz jakiegokolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych Małoletnich, powiedz o tym członkowi naszego Personelu. Wówczas stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura.

2. Wybór członków Personelu

Sprawdzamy, czy Twój Opiekun praktyk/stażu nie stosował wcześniej przemocy. W tym celu, każdą osobę przyjmowaną do pracy w tym zakresie sprawdzamy w odpowiednim Rejestrze, a ponadto osoba ta zobowiązana jest do przedstawienia nam odpowiednich dokumentów potwierdzających, że nie stosowała wcześniej przemocy.

3. Podjęcie działań

- 1) Zawsze zgłaszaj członkowi naszego Personelu, jeśli coś Cię niepokoi lub nie czujesz się bezpiecznie – wtedy podejmujemy działania, czyli interwencję. Taka interwencja jest podejmowana także wtedy, gdy sami zauważymy, że coś nie jest dla Ciebie bezpieczne.
- 2) Możemy również wezwać Policję, żeby wspierała nas w działaniu, czasami wypełniamy specjalne dokumenty i przekazujemy je do odpowiednich Organów.

4. Zasady bezpiecznych relacji

- 1) Dla Twojego komfortu spisaliśmy kilka zasad, które zobowiązaliśmy się przestrzegać:
 - a) Naczelną zasadą wszelkich czynności podejmowanych przez każdego członka naszego Personelu jest działanie dla Twojego dobra i w Twoim najlepszym interesie.
 - b) Traktujemy Cię z szacunkiem oraz uwzględniamy Twoją godność, potrzeby i prawo do prywatności.
 - c) Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec Ciebie w jakiegokolwiek formie.
 - d) Niedopuszczalne jest nawiązywanie z Tobą jakiegokolwiek relacji o charakterze seksualnym lub intymnym.
 - e) Niedopuszczalne jest utrwalanie Twojego wizerunku (np. filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych członków naszego Personelu.
 - f) Każdy kontakt członka naszego Personelu z Tobą jest jawny oraz wynika z realizacji zadań i działań służbowych.
 - g) Niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów, w których członek naszego Personelu daje Ci pieniądze lub prezenty, wykorzystując swoją przewagę, władzę lub zależność, w celu zaspokojenia swoich własnych potrzeb.
 - h) Nasz Personel zwraca uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec Ciebie były adekwatne do sytuacji, do stopnia Twojego rozwoju i indywidualnych możliwości psychofizycznych, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem w stosunku do innych Małoletnich, w tym faworyzowaniem.
- 2) Członkowie Personelu zobowiązani są także do zwracania szczególnej uwagi na nieprawidłowe zachowania Małoletnich względem siebie.
- 3) Do działań niedozwolonych pomiędzy Małoletnimi należą w szczególności:
 - a) stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie;
 - b) znęcanie się, w szczególności poprzez używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
 - c) wzajemne zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie;
 - d) utrwalanie wizerunku (fotografowanie, filmowanie) bez uprzedniej zgody Małoletniego, a w szczególności w sytuacjach, które mogą go zawstydzić lub obrazić;
 - e) wypowiedzi mające na celu czynienie obraźliwych uwag, zastraszanie, przymuszanie, groźbę czy wymuszanie;
 - f) działania naruszające prawo do prywatności.

5. Bezpieczne korzystanie z Internetu i urządzeń elektronicznych

- 1) Pracodawca zapewnia dostęp do sieci internetowej na urządzeniu należącym do Pracodawcy, podejmując działania zabezpieczające Cię przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla Twojego prawidłowego rozwoju.

- 2) Masz prawo korzystać na terenie Zakładu pracy z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych, z dostępem do własnej sieci internetowej w czasie przerwy w pracy, o ile korzystanie z tych urządzeń nie zakłóca pracy i spokoju innych osób przebywających na terenie Zakładu pracy.
- 3) W przypadku zauważenia przez członków Personelu, że odtwarzasz niebezpieczne treści na urządzeniu prywatnym, fakt ten podlega zgłoszeniu Opiekunowi praktyk celem wdrożenia działań zapobiegawczych.
- 4) Nikt nie może Cię nagrywać bez Twojej zgody – Ty także nie nagrywaj nikogo bez jego zgody.

6. Ocenianie Standardów Ochrony Małoletnich

Co najmniej raz na dwa lata przeglądamy dokument. Jeżeli zauważymy potrzebę zmian, musimy ją wprowadzić.

7. Ogłoszenie i udostępnianie Standardów Ochrony Małoletnich

- 1) Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem 26.02.2025 r. i obowiązują do odwołania.
- 2) Udostępniamy wdrożone Standardy Ochrony Małoletnich w Grupie Andea w folderze Guidelines & Policies dostępnym dla wszystkich członków naszego Personelu oraz na naszej stronie internetowej www.andea.com

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH
RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH I ICH MAŁOLETNICH**

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Grupie Andea.

(data, podpis Małoletniego)

(data, podpis Opiekuna prawnego)

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ I ZOBOWIĄZANIE DO PRZESTRZEGANIA STANDARDÓW
OCHRONY MAŁOLETNICH W GRUPIE ANDEA**

Ja, niżej podpisany/a _____ oświadczam, że

(imię i nazwisko członka Personelu)

zapoznałem/łam się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Grupie Andea
i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

(podpis składającego oświadczenie)

REJESTR INTERWENCJI W GRUPIE ANDEA							
Lp.	Imię i nazwisko Małoletniego	Data i miejsce	Osoba zgłaszająca	Rodzaj krzywdzenia , osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie Małoletniego	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Rodzaj dokumentacji wytworzonej podczas interwencji (notatki służbowe/karty interwencji/wnioski itp..)